

PATVIRTINTA
Elektrėnų vaikų lopšelio-darželio „Drugelis“
direktoriaus 2020 m. gruodžio 31 d.
įsakymu Nr. V-91

ELEKTRĖNŲ VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „DRUGELIS“ SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektrėnų vaikų lopšelio-darželio „Drugelis“ (toliau – lopšelio-darželio) smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis smurto ir patyčių prevencijos įgyvendinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

2. Aprašas nustato lopšelio-darželio direktoriaus, pedagogų, kitų lopšelio-darželio darbuotojų, vaiko gerovės komisijos, vaikų, jų tėvų (globėjų) veiklą, sukuriant sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką darželyje.

3. Aprašo tikslas – siekiant ugdyti pozityvų vaiko elgesį ir sukurti draugišką ir saugią atmosferą, nustatyti, kokie turi būti daromi veiksmai individualiu, grupės, lopšelio-darželio, šeimos lygmeniu, siekiant užkirsti kelią smurtui ir patyčioms.

4. Aprašas remiasi šiais principais:

4.1. į smurtą ir patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

4.2. kiekvienas lopšelio-darželio administracijos darbuotojas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ar patyčias, turi reaguoti ir jį stabdyti;

4.3. veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie smurtą ar patyčias amžiaus ir pareigų, bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų;

4.4. kiekvienas lopšelio-darželio bendruomenės narys geba tinkamai reaguoti smurto ar patyčių situacijoje.

5. Apraše vartojamos sąvokos:

5.1. patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

5.2. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

5.2.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

5.2.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

5.2.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

5.2.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

5.3. Smurto ar patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis mokyklos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

5.4. Smurto ar patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus).

5.5. Smurto ar patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos lopšelyje - darželyje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II. SMURTO, PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA LOPŠELYJE - DARŽELYJE

6. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi lopšelio-darželio veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi lopšelio-darželio direktorius, vaiko gerovės komisijos nariai, pedagogai, o jos vykdyme dalyvauja visi lopšelio-darželio bendruomenės nariai.

7. Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė atsakinga už šio Aprašo parengimą.

8. Lopšelio-darželio direktorius atsako už tvarkos aprašo įgyvendinimą lopšelyje-darželyje, sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką (1 priedas).

9. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja vaiko gerovės komisija, kuri:

9.1. reikalui esant, inicijuoja lopšelio-darželio bendruomenės narių apklausą ir apibendrina jos rezultatus;

9.2. atlieka lopšelyje-darželyje fiksuotų pranešimų apie smurtą ir patyčias analizę;

9.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

9.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį vaiko gerovės komisijos posėdyje;

9.5. teikia siūlymus lopšelio-darželio direktoriui dėl smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo lopšelyje-darželyje, lopšelio-darželio darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo smurto ir patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais.

III. SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA DARŽELYJE

10. Visais įtariamų ir realių smurto bei patyčių atvejais kiekvienas darželio administracijos atstovas, pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas reaguodamas:

10.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ar patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

10.2. primena vaikui, kuris tyčiojasi, lopšelio-darželio nuostatus ir elgesio taisykles;

10.3. jei vaikui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus) ar darželio darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

10.4. informuoja grupės mokytoją ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias ar smurto atvejus, elektroninių patyčių atveju pateikia išsaugotus įrodymus.

11. Grupės mokytojas gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias:

11.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių/smurto atvejis;

11.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

11.3. pasitvirtinus patyčių atvejui, užpildo pranešimo apie smurtą/patyčias formą (2 priedas) ją perduoda vaiko gerovės pirmininkui;

11.4. vykdo tolesnę patyčių situacijos stebėseną, bendradarbiauja su vaiko gerovės komisijos pirmininku ir vaiko gerovės komisijos nariu atsakingu už smurto/patyčių sritį.

12. Užpildytą formą priėmęs asmuo (vaiko gerovės komisijos narys atsakingas už smurto/patyčių sritį) formą registruoja Pranešimų apie patyčias registre.

12.1. nesibaigus patyčių situacijai, imasi spręsti patyčių atvejį;

12.2. esant sudėtingesnei situacijai, inicijuoja vaiko gerovės komisijos posėdį.

13. Vaiko gerovės komisija, įvertinusi turimą informaciją:

13.1. numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, jų tėvais, grupe, kt. priemonės), supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus); esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;

13.2. informuoja darželio direktorių apie esamą situaciją;

13.3. vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius susirinkimus situacijos įvertinimui.

14. Lopšelio-darželio bendruomenės nario, įtarusio patyčias ar liudijusio patyčių atvejį, gavusio apie jas pranešimą, veiksmai:

14.1. informuoti lopšelio-darželio direktorių.

15. Lopšelio-darželio direktorius, sužinojęs, kad lopšelio-darželio darbuotojas patiria smurtą/patyčias ar pats smurtauja ar tyčiojasi, privalo nedelsiant imtis priemonių.

16. Jei lopšelio-darželio darbuotojui patyrusiam patyčias/smurtą ar pačiam smurtaujant ar tyčiojantis reikalinga psichologinė pagalba, lopšelio-darželio direktorius kreipiasi į steigėją, kuris nurodys psichologinės pagalbos teikėją.

17. Kitiems smurto ir patyčių dalyviams pagal individualius poreikius lopšelio-darželyje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

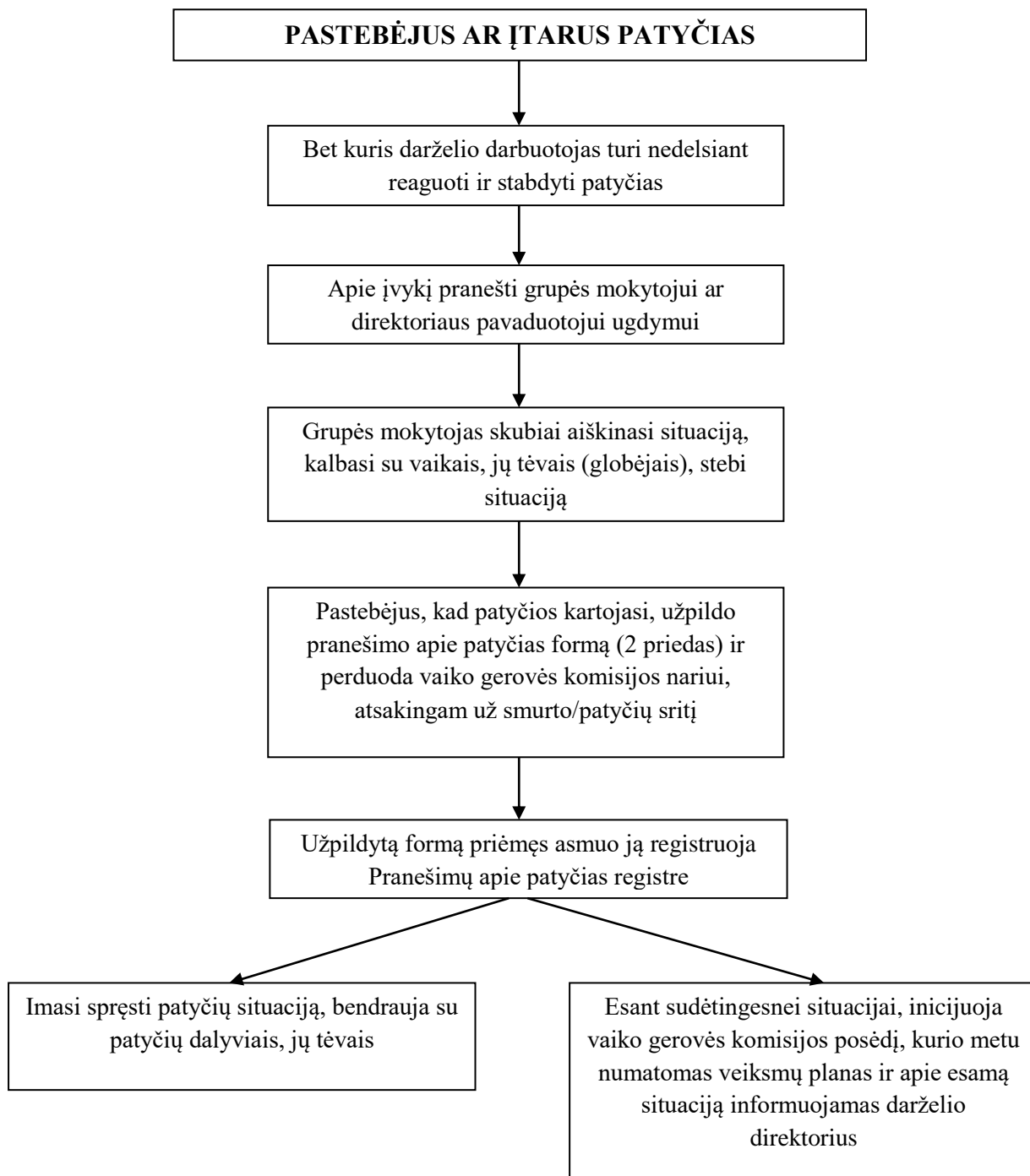
IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

19. Su šiuo Aprašu pasirašytinai supažindinami visi lopšelio-darželio darbuotojai. Darbuotojai pasirašo „Darbuotojų, susipažinusių su Elektrėnų vaikų lopšelio-darželio „Drugelis“ smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašu, sąraše“ (3 priedas).

20. Tvarkos aprašas skelbiamas darželio internetinėje svetainėje www.drugelis.tavodarzelis.lt

**Elektrėnų vaikų lopšelio-darželio „Drugelis“
bendruomenės reagavimo į smurtą, patyčias
ir pagalbos joms įvykus planas**

**ELEKTRĖNŲ VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „DRUGELIS“
PRANEŠIMO APIE SMURTĄ/PATYČIAS FORMA**

(Pranešimo data)

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie smurtą ir patyčias:	
Kas pranešė apie smurtą ir patyčias:	
Kada įvyko smurtas ir patyčios (data, val.):	
Kur įvyko smurtas ir patyčios:	
Kokia smurto ir patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	☐ žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, uĳimas, užgauliojimas, užkalbinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.; ☐ fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spjaudymas, ųnybimas, dusinimas, užkabinėjimas, plaukų pešiojimas, turtinė ųala ir kt.; ☐ socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, siekiant parodyti kad yra nepageidaujamas ar atstumiamas; ☐ elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių ųinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų asmeninio gyvenimo detalių viešinimas ir pan.) ☐ kiti pastebėjimas (įrašyti)
Ar yra ųinomas tokio elgesio pasikartojimas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Asmens, vaiko, patyrusio smurtą ir patyčias vardas, pavardė, amųius, grupė:	
Asmenų, vaiko/ų, kuris smurtavo, tyčiojosi vardas, pavardė, amųius, grupė:	
Asmenų, vaiko/ų, stebėjusio smurtą, patyčias vardas, pavardė, amųius, grupė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Darželio pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veiksmų po įvykio, planas su: (pildo grupės mokytojas arba vaiko gerovės komisijos narys atsakingas už smurto/patyčių sritį)

Vaiku patyrusiu smurtą, patyčias:	
Vaiku, kuris smurtavo, tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Smurto, patyčių dalyvių tėvais (globėjais):	
Kitais darželio darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	

Elektrėnų vaikų lopšelio-darželio „Drugelis“
smurto ir patyčių prevencijos,
ir intervencijos vykdymo
tvarkos aprašo
3 priedas

**DARBUOTOJŲ, SUSIPAŽINUSIŲ SU
ELEKTRĖNŲ VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „DRUGELIS“
SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO
TVARKOS APRAŠU, SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Darbuotojo vardas, pavardė	Darbuotojo pareigos	Susipažinimo data	Darbuotojo parašas
1	2	3	4	5
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
...				
